

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ФАКУЛЬТЕТ туризму, бізнесу і психології
КАФЕДРА психології і туризму

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

ПСИХОЛОГІЯ МІЖОСОБИСТІСНИХ СТОСУНКІВ

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ:

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ПРАКТИЧНА ПСИХОЛОГІЯ**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	перший (бакалаврський) другий (магістерський)
КАФЕДРА	психології і туризму
ФАКУЛЬТЕТ	туризму, бізнесу і психології
ВИКЛАДАЧ	КУЧЕРОВСЬКА Наталія Олександрівна кандидат психологічних наук, доцент
СТАТУС ДИСЦИПЛІНИ	дисципліна вільного вибору студента
ОБСЯГ ДИСЦИПЛІНИ У КРЕДИТАХ ЄКТС / ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ГОДИН	3 кредити ЄКТС / 90 годин
МОВА ВИКЛАДАННЯ	українська
КОРОТКА АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ (Що я вивчатиму?)	В рамках курсу здобувачі вивчатимуть психологічні закономірності міжособистісних стосунків. Курс включає елементи практичної роботи для розвитку навичок побудови позитивної взаємодії в професійному і особистому спілкуванні.

МЕТА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ (Чому це потрібно й цікаво вивчати?)	Сформувати у студентів цілісне уявлення про закономірності, механізми та динаміку міжособистісних відносин, розвинути навички ефективної комунікації, конструктивного вирішення конфліктів та саморегуляції у соціальних взаємодіях. Курс спрямований на підвищення рівня психологічної культури студентів, розвиток їхньої здатності будувати здорові, гармонійні стосунки в особистому, навчальному та професійному середовищі.
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (Чому я навчуся на цій дисципліні?)	В рамках курсу студенти мають можливість підвищити рівень власної обізнаності і компетентності у створенні гармонійних міжособистісних стосунків в особистому і професійному житті; розвинути уміння вирішувати міжособистісні конфлікти конструктивними методами.
КОМПЕТЕНТНОСТІ (Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)	✓ створення та підтримка гармонійних міжособистісних стосунків; ✓ здатність аналізувати соціальні взаємодії та розпізнавати приховані чинники поведінки; ✓ здатність встановлювати довірливі стосунки та підтримувати інших; ✓ освоєння технік зниження напруги у складних взаємодіях
ВИДИ ЗАНЯТЬ І ЇХНІЙ РОЗПОДІЛ ЗА ГОДИНАМИ	лекції – 14 годин семінарські заняття – 16 годин самостійна робота – 60 годин

ТЕМАТИКА (ЗМІСТОВНІ МОДУЛІ) НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Міжособистісна взаємодія як вимір людського буття.

Тема 1. Стосунки та емоційна близькість як психологічний феномен.

Тема 2. Нейробіологія гармонійних стосунків: як стосунки змінюють наш мозок.

Змістовий модуль 2. Близькі міжособистісні стосунки.

Тема 3. Проблема стійкості близьких стосунків у фокусі психологічних досліджень.

Тема 4. Прихильність і стратегії побудови довготривалих стосунків (Дж. Боулбі, М.Єйнсворт, П.Кріттенден).

Тема 5. Компоненти здорових стосунків (Р.Ерскін, С. Медіган, Л.Бойд та Г.Бойд, С.Джонсон).

Змістовий модуль 3. Порушення стосунків та стратегії конструктивної поведінки.

Тема 6. Форми порушення міжособистісних стосунків.

Тема 7. Емоційна безпека у стосунках. Концепція ненасильницького спілкування М.Розенберга.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ (РОЗПОДІЛ БАЛІВ І КРИТЕРІЇ)

Розподіл балів між видами навчальної діяльності:

форма підсумкового контролю	види навчальної діяльності здобувача	максимальна кількість балів
залік	аудиторна та самостійна робота	50
	модульна контрольна робота (МКР)	50
	залік	-

Підсумкова оцінка за дисципліну виставляється за наступною схемою:

підсумковий рейтинговий бал	оцінка за шкалою ЄКТС	підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
75 – 81	C	
66 – 74	D	задовільно
60 – 65	E	
40 – 59	FX	
39 і менше	F	незадовільно з можливістю повторного складання
		незадовільно з обов'язковим повторним курсом

Критерії оцінювання аудиторної роботи студентів
(робота під час семінарів та/або практичних занять)

«5»	студент демонструє вільне володіння матеріалом теми семінару; ознайомлений з рекомендованою літературою, вміє самостійно знайти відповідь на проблемні запитання, спираючись на лекційний матеріал та першоджерела; вміє вводити та використовувати власні класифікації, аналізувати, робити власні висновки; здатен встановлювати міжтематичні та міжпредметні зв'язки; активно працює над практичними завданнями
«4»	студент демонструє достатньо вільне володіння матеріалом теми семінару; ознайомлений з рекомендованою літературою та першоджерелами, відповідь на проблемні запитання знаходить за допомогою викладача, спираючись на лекційний матеріал та вивчення першоджерел; допускає неточності та несуттєві (які кардинально не міняють суть) помилки у визначенні понять та категорій і т.і., але легко усуває їх завдяки додатковим питанням; активно працює над практичними завданнями
«3»	студент частково володіє матеріалом теми семінару; репродуктивно відбиває зміст лекційного матеріалу та/або основного підручника; допускає помилки у визначенні понять та категорій і т.і.; нездатний знайти відповідь на проблемні запитання, чи вирішити проблемні завдання; не включається в роботу над практичними завданнями
«2»	студент демонструє нездатність розкрити питання семінару; не опанував зміст теми, вкрай слабо знає або не ознайомлений з рекомендованою літературою, не володіє науковими фактами та категоріями, не знає основних закономірностей психічних явищ; показує низький рівень загальногуманітарного та наукового мислення; ігнорує роботу над практичними завданнями

Критерії оцінювання **позааудиторної самостійної роботи** студентів

«5»	робота виконана правильно, повністю і самостійно, відбиває належний рівень знань, та сформованість практичних навичок; оформлена згідно вимог, які висуваються для даного типу завдань; вимоги академічної доброчесності строго дотримані
«4»	робота виконана самостійно, містить несуттєві помилки, відбиває належний рівень знань сформованість практичних навичок; оформлена згідно вимог, які висуваються для даного типу завдань; вимоги академічної доброчесності строго дотримані
«3»	робота виконана, але містить помилки, відбиває недостатній рівень знань та недостатню сформованість практичних навичок; оформлення роботи не в повній мірі відповідає вимогам, що висуваються для даного типу завдань; вимоги академічної доброчесності дотримані частково
«2»	робота виконана на неприйнятно низькому рівні; оформлення не відповідає вимогам; вимоги академічної доброчесності не дотримані
«0»	робота не виконана

Критерії оцінювання **модульної контрольної роботи** студентів

«5»	при виконанні завдання студент демонструє широку обізнаність у змісті теоретичного матеріалу з дисципліни, дає вірне та коректне визначення основним поняттям і психологічним термінам; вміння самостійно проводити аналіз психологічної ситуації або емпіричних даних та формулювати коректні і вірні коментарі та висновки
«4»	при виконанні завдання студент показав достатню обізнаність у змісті теоретичного матеріалу з дисципліни, розуміння принципів підходу до емпіричного вивчення психологічних феноменів, але виявляє при цьому недостатнє вміння самостійно проводити аналіз психологічної ситуації або емпіричних даних та формулювати коментарі і висновки
«3»	при виконанні завдання студент показав обмежену обізнаність у змісті теоретичного матеріалу з дисципліни, низьке розуміння принципів підходу до емпіричного вивчення психологічних феноменів, труднощі у проведенні аналізу психологічної ситуації або емпіричних даних та формулюванні коректних та вірних коментарів і висновків
«2»	при виконанні завдання студент показав обмежену обізнаність у змісті теоретичного матеріалу з дисципліни, нерозуміння принципів підходу до емпіричного вивчення психологічних феноменів, невміння проводити аналіз психологічної ситуації або емпіричних даних та формулювати коректні і вірні коментарі та висновки
«0»	робота не виконана

Умови допуску до заліку: повне виконання програми курсу та всіх видів робіт, відпрацювання пропущених лекцій і семінарських занять, виконання самостійної роботи, успішне виконання модульної контрольної роботи.

- ✓ Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 60 і вище, отримують оцінку «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.
- ✓ Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 59 і нижче, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється оцінка «зараховано» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – Е та бал 60.

Критерії оцінювання **відповіді на заліку:**

критерії оцінювання	шкала оцінювання	
	«зараховано»	«не зараховано»
відповідність відповіді змісту питання	відповідь здобувача повністю відповідає змісту питання. основні проблеми розкриті чітко та в повній мірі	відповідь здобувача лише частково відповідає / не відповідає змісту питання. основні проблеми визначено нечітко / не визначено
повнота і ґрунтовність відповіді	основні питання розкриті повністю і ґрунтовно	основні питання розкриті лише частково і без належної глибини / зовсім не розкриті
термінологічна коректність	здобувач вільно й коректно користується понятійно-категоріальним апаратом дисципліни	здобувач майже не користується професійною термінологією

ПОЛІТИКА КУРСУ

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ВИКЛАДАЧА

- ✓ забезпечити викладання навчальної дисципліни згідно робочого плану;
- ✓ дотримуватися норм педагогічної етики, з повагою ставитися до особистості здобувачів;
- ✓ оцінювати навчальні досягнення здобувачів з опорою на визначені критерії для відповідних видів навчальної діяльності (див. вище);
- ✓ надавати відповіді на питання студентів щодо змісту курсу та організації навчання;
- ✓ залишатися доступним для комунікації в визначений у силабусі спосіб

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТУДЕНТА

- ✓ виконати навчальну програму курсу в повному обсязі;
- ✓ дотримуватися у спілкуванні норм ділової етики,
- ✓ з повагою ставитися до інших здобувачів і викладача;
- ✓ дотримуватися вимог політики курсу, що зазначені нижче

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Для оперативної комунікації з викладачем щодо змістовних та організаційних питань з курсу рекомендується користуватись чатом в системі Microsoft Teams.

Перед тим, як надсилати викладачу питання, рекомендується перевірити чи не міститься відповідь на питання в тексті силабусу або серед матеріалів курсу (наприклад, у відповідній команді курсу в системі Teams або на платформі Moodle); звернутися з питанням до одногрупників, які можуть знати необхідну інформацію.

ВІДВІДУВАННЯ І ПРОПУСКИ АУДИТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Відвідування здобувачами освіти лекційних і семінарських занять є обов'язковою умовою успішного проходження навчальної дисципліни.

Відсутність (з поважної та неповажної причини) на лекційному або семінарському занятті не звільняє від навчальної відповідальності і має бути відпрацьована, як це передбачено відповідним Порядком відпрацювання пропущених занять.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ Й ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Емоційна прихильність у дорослих: види, причини та симптоми. URL: <https://uk.nsp-ie.org/apego-emocional-en-adultos-tipos-causas-y-sintomas-4b680-2a64b0>
2. Коцюба Г.О. (2020) Чинники виховання, що стають передумовою формування залежності у стосунках.
3. Купрій Т.Г. (2016) Соціальна афіліація студентської молоді як чинник організаційного розвитку вищої школи. Освітологічний дискурс. № 3 (15)
4. Милославська О. В. (2019) Соціальний інтелект і міжособистісна залежність у студентів: гендерний аспект. Теорія і практика сучасної психології. № 1, Т. 1. С. 76-80 http://tpsp-journal.kpu.zp.ua/archive/1_2019/part_1/17.pdf
5. Огій М. (2017) Особливості міжособистісної залежності у юнаків та дівчат. News of Science and Education. Т. 1. № 4. С. 55-57.
6. Руденко Л. А. Міжособистісні стосунки як чинник соціального становлення особистості. <https://lib.iitta.gov.ua/7600/1/%D0%A1%D1%82%20%D0%A3%D0%9A%D0%A3.pdf>
7. Савчин М. В. (2000) Соціальна психологія : навч. пос. Дрогобич : Відродження. 274 с.
8. Слободянюк Д.П. (2015) Роль емоційного і соціального інтелекту в генезі соціальної дезадаптації у молоді. Медична психологія. № 2. С. 42-48.
9. Терещенко Н. М., Долгополова О. В. (2019) Вплив сімейних сценаріїв на формування синдрому «емоційного холоду» в міжособистісних стосунках. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія Психологія. (66), 101-105. <https://periodicals.karazin.ua/psychology/article/view/13347/14230>

- 10.Цьомик Х. Б. Соціально-психологічні ресурси особистості до побудови емоційно-значущих взаємин. <http://www.sci-notes.mgu.od.ua/archive/v33/41.pdf>
11. Bondarenko, A., Gavrilyuk, D., Guretska, A., Kucherovska, N., Fedko, S. (2020) Emotional Trauma in Relationship: Consequences and Counseling Options Based on Approach, Indigenous to Ruthenian Culture Traditions. EC Psychology and Psychiatry. 9.2. 01-12

ФОРМИ І СПОСОБИ ПОТОЧНОГО ТА СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Форма семестрового контролю – **ЗАЛІК** в усній формі.

Поточний контроль передбачає:

- ✓ оцінювання усних відповідей здобувачів під час семінарських занять;
- ✓ оцінювання позааудиторних самостійних робіт